

Suprapubische katheter

Wat is een suprapubische katheter?

Een suprapubische katheter (ook wel SPC) is een dunne slang die via de buikwand naar de blaas gaat. Een andere naam voor suprapubische katheter is buikkatheter. Om te voorkomen dat de katheter uit de blaas glijdt, zit er aan het uiteinde een ballon. Deze ballon is leeg bij het inbrengen (en verwijderen) en wordt gevuld met steriel water, als deze in de blaas ligt. De slang van de katheter is aangesloten op een urine-opvangzak. Hierdoor loopt de urine direct weg en blijft de blaas leeg. Overdag kan u een dagzak aankoppelen en voor de nacht een grotere opvangzak met aftapkraantje, hiermee maakt u de opvangzak leeg.

Vorbereiding

U hoeft voor de ingreep niet nuchter te zijn. Gebruikt u bloedverdünnende medicatie? In overleg met uw arts stopt u daar tijdelijk mee.

Over de ingreep

Het plaatsen van de suprapubische katheter vindt plaats op de polikliniek en duurt ongeveer 45 minuten. Na de plaatsing kunt u meteen naar huis. We adviseren u om voor begeleiding en vervoer te zorgen.

Hoe gaat de ingreep in zijn werk

- U krijgt een (tijdelijke) katheter via de plasbuis zodat ze blaas kunnen vullen met water.
- Een echoapparaat brengt de blaas in beeld.
- De buik wordt gedesinfecteerd en verdoofd.
- De arts maakt een kleine snede in de verdoofde huid en prikt met een naald de blaas aan. Dit kunt u als drukkend ervaren en dit kan vervelend aanvoelen.
- Vervolgens wordt de katheter in de blaas gebracht.
- De snede van de plaatsing wordt gehecht en bedekt met gaas.
- Na de plaatsing kan de blaaskatheter (die via de plasbuis is ingebracht) weer verwijderd worden.
- Sluit de katheter de eerste 24 tot 48 uur niet af met een ventiel of katheterstop. Zo krijgt de blaas tijd om te helen.

Na 7 dagen kan de huisarts of praktijkassistent(e) de hechting verwijderen. Soms wordt ook de katheter met een hechting vastgezet, ook deze hechting mag na 7 dagen worden verwijderd.

Mogelijke bijwerkingen en complicaties

Complicaties na het plaatsen van suprapubische katheter zijn gelukkig zeldzaam. Mogelijke complicaties zijn

- U kunt na het plaatsen bloed verliezen uit de blaas. Soms is het noodzakelijk de blaas te spoelen.
- Het omliggende weefsel kan beschadigd raken, zoals een bloedvat of een deel van de darm.

Meest voorkomende problemen

Het schuiven van de katheter kan voor irritatie zorgen. Er kan zich wat afscheiding vormen, of de huid wordt rood en pijnlijk. Waarmee u ook te maken kunt krijgen:

Urine loopt niet goed weg

Het kan voorkomen dat de slang van de katheter of van de urineopvangzak is geknikt. U heft de knik op door de slang recht te buigen.

Is er geen knik zichtbaar? Controleer dan of de opvangzak lager dan de blaas hangt. Het kan zijn dat de katheter verstopt zit. Neem bij twijfel contact op met de thuiszorg of verpleegkundige (of eventueel de huisarts).

Lekkage

Lekkage kan ontstaan door een knik in de slang, een verstopte katheter of door blaaskrampen. Neem in het geval van een verstopping contact op met de thuiszorg of verpleegkundige. Tenzij u zelf weet hoe u de verstopping kunt opheffen.

(Pijnlijke) blaaskrampen

Bij blaaskrampen heeft u het gevoel van continue aandrang, het gevoel dat u moet plassen. Soms gaat dit samen met lekkage. Blaaskrampen zijn erg vervelend, de uroloog kan u medicatie voorschrijven.

Leefregels

Met de katheter kunt u uw dagelijkse activiteiten gewoon blijven doen. Ook sporten is mogelijk. Door de ballon blijft de katheter goed zitten. U kunt ook gewoon douchen of in bad.

Douchen en in bad

Voordat u gaat douchen of in bad gaat, verwijdert u de beenzak en/of de nachtzak. Vervolgens sluit de katheter (tijdelijk) af met de katheterstop. De dagzak mag ook aangesloten blijven, verwissel dan het bandje voor een

droge. Bij Rijndam gebruiken we alleen een katheterstopje bij het zwemmen. Hoe minder vaak open contact, hoe beter.

Drinken

Wij adviseren u om 2 liter per dag te drinken. Dit zorgt voor een optimale doorstroming van de blaas. U kunt zo verstoppingen en klachten van een infectie voorkomen.

Verzorging

Huid

Zorg altijd voor een goede hygiëne. Een paar tips:

- Maak de huid rondom de buikkatheter dagelijks schoon met water. Dit kan voorzichtig spoelend onder de douche of met een washand.
- Dep de huid na het wassen rondom de buikkatheter droog en leg een schoon splitgaas rondom de katheter. Het gaas alleen aan de bovenkant afplakken, zo wordt de afvoer van urine niet belemmerd.
- Als de huid rondom de katheter rood en pijnlijk is, mag u de huid verzorgen met Betadine zalfgaas. Wissel het zalfgaas dagelijks na het schoonmaken. Betadine zalf raden we af, omdat het de huid week maakt.
- Was uw handen voor en na het verwisselen en/of koppelen van de urineopvangzak.

Na een aantal weken is de opening rondom de katheter geheeld. Als er weinig afscheiding is, hoeft u geen gaas meer te gebruiken.

Katheter

Rondom de katheter kan wat afscheiding vormen. Dit is normaal en niet schadelijk. De afscheiding verwijdert u door met een lauwwarme washand voorzichtig over de slang te wrijven.

Beenzak

De urine-opvangzakken spoelt u na gebruik om met lauwwarm water. Als de opvangzak naar urine ruikt, gebruik dan lauwwarm water, azijn en een druppel afwasmiddel. Spoel de opvangzak daarna goed met water uit.

Het materiaal vervangen

Katheter

Elke 6 tot 12 weken wordt de katheter vervangen door een nieuwe. De 1^e wissel is door de arts in het ziekenhuis (na 6 weken), daarna mag deze vervanging plaatsvinden in Rijndam of de thuiszorg, als u thuis bent. Hoe vaak de katheter wordt vervangen, is afhankelijk van soort katheter, of er eventueel steenaanslag is en het advies van de arts. Het kan voorkomen dat uw katheter eerder moet worden vervangen.

Urine-opvangzak

Zowel de beenzak als de nachtzak vervangt u 1 keer per week. Tussentijds spoelt u de zakken om met lauwwarm water.

Beenbanden

De beenbanden wisselt u tegelijk met de beenzak. De bandjes zijn uitwasbaar en daardoor meermaals te gebruiken.

Het materiaal aansluiten

De beenzak aansluiten op de katheter

Was altijd eerst uw handen voordat u de beenzak aansluit op de katheter.

- Zorg dat de blaas leeg is.
- Verwijder de katheterstop of oude opvangzak.
- Verwijder de verpakking van de opvangzak. Indien deze apart zijn verpakt.
- Houd de slang van de opvangzak vast en verwijder voorzichtig de beschermhoes.

Let op: Raak het koppelstuk niet met de handen aan.

- Verbind het aansluitstuk met de katheter.
- Maak de beenzak vast met de beenband.

De nachtzak aansluiten op de beenzak

Was altijd eerst uw handen voordat u de nachtzak aansluit op de beenzak.

- Verwijder de verpakking van de opvangzak. (indien aanwezig).
- Houd de slang van de opvangzak vast en verwijder voorzichtig de beschermhoes.

Let op: Raak het koppelstuk niet met de handen aan.

- Als dit toch gebeurt het koppelstuk desinfecteren met alcohol 70% om te voorkomen dat er bacteriën in het systeem komen.
- Verbind het koppelstuk van de nachtzak met de aftapkraan van de beenzak (vergeet niet het klepje van de dagzak te openen).
- Pas handhygiëne toe.

Antibiotica

Iedereen met een katheter heeft bacteriën in de blaas. Dit kan klachten geven zoals stinkende urine, een branderig gevoel, blaaskrampen of pijn in de onderbuik. Het gebruik van antibiotica is pas noodzakelijk als u andere klachten van een infectie heeft. Wij waarschuwen tegen een overmatig gebruik van antibiotica, bij twijfel kunt u (of kan uw huisarts) overleggen met de polikliniek urologie. Zo nodig kan er een afspraak worden gemaakt bij de arts.

Wanneer contact opnemen?

Neem direct contact op:

- ***als de katheter uit de blaas is.***
Waarschuw direct degene die bij u de katheter wisselt (arts, huisarts, thuiszorg of verpleegkundige).
- ***als de katheter verstopt zit.***
Spoelt u de katheter zelf? Probeer dan eerst voorzichtig te spoelen tot de urine schoon is.
Controleer of de katheter of de verbindingsslang naar de urineopvangzak geknikt is.
Controleer of de urineopvangzak lager dan de blaas hangt.
Lukt dit niet en blijft de katheter verstopt? Neem dan contact op met degene die uw katheter wisselt.
- ***bij koorts boven de 38,5°C.***
- ***als de urine bloederig is met stolsels.***

Heeft u nog vragen?

De informatie hierboven is voor u wellicht niet compleet. Bij niet dringende vragen, mailt u ons.

Mailadres: icvkdh@rijndam.nl of neem contact op met ons op de afdeling.

Als u al thuis bent: huisarts of poli van het ziekenhuis als het dringend is.

Rijndam Revalidatie

Postbus 23181

3001 KD Rotterdam

T 010 - 241 24 12

E info@rijndam.nl

www.rijndam.nl

mei 2022